

Бразуван к.л. №21/2025г.
Определен съзидателен
съзидателен Сенат
22.12.2025г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 707 К1

Дата 19.12.2025г.

ДО: КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ: ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

ЗА: УСТАНОВЯВАНЕ НА
ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ НА
РЕШЕНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ за
неприемане на Решение за отхвърляне на
предложението за произвеждане на национален
референдум с въпрос „Съгласни ли сте България
да въведе единната европейска валута „евро“ през
2026г.?“, внесено от Президента на Република
България на 12 май 2025 г., гласувано на
3.12.2025г., обн. в ДВ бр.104/2025г.

ОСНОВАНИЕ: ЧЛ.150, АЛ.1, ПР.1, ВР.ЧЛ. 149,
АЛ.1, Т.2, ПР.2-ро ОТ КОНСТИТУЦИЯТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ/ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл.150, ал.1, пр.1, вр. чл.149, ал.1, т.2, от Конституцията на Република България, вр. чл. 77, ал.2 от Правилника за организация и дейността на Народното събрание (ПОДНС) и чл.12, ал.1 т.2 от Закона за Конституционния съд се обръщаме към Вас с искане за обявяване на противоконституционност на Решение на Народното събрание за отхвърляне на предложението, внесено на 12.05.2025г. от Президента на Република България за произвеждане на национален референдум с въпрос: „Съгласни ли сте България да въведе единната европейска валута „евро“ през 2026 г.?“, прието на 3.12.2025г., и обнародвано в Държавен вестник /ДВ/ в брой 104/2025г.

Считаме, че атакуваното от нас решение, взето на основание чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 84, т. 5 от Конституцията на Република България и чл. 10, ал. 1, т. 2 и чл. 13, ал. 8 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, противоречи на редица разпоредби от Конституцията на Република България – чл.1, ал.2, чл.4, ал.1, чл.5, ал.1, на императивни конституционни норми, възприети и в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление /ЗПУГДВМС/, а именно на чл. 1, ал.2, изр.2, пр.1., чл. 4, ал.1, на чл. 13, ал. 7 и 8 от ЗПУГДВМС. Решението противоречи също така и на международните договори, по които Република България е страна (като незачитащо ценностите на демокрацията, равенството и правовата държава, които ценности Република България е приела да спазва по силата на чл.2 от Договора за присъединяване към Европейски съюз бидейки държава-членка).

С това Решение, с което е отхвърлено предложението от Президента на Република България за произвеждане на национален референдум, се нарушават не само основни

законови принципи на прякото участие на гражданите в управлението, а именно свободно и демократичното изразяване на волята и свързаното с него последващо общо, равно и пряко участие с тайно гласуване; равен достъп до информация по поставения за решаване въпрос; еднакви условия за представяне на различните становища, но и се суспендират конституционни права на българските граждани.

Конституцията на Република България урежда възможността народът да осъществява произтичащата от него като суверен държавна власт. Един от начините да я осъществи е чрез произвеждане на национален референдум, което е уредено в чл.10 във връзка с чл.1, ал.2 от Конституцията. Условието за това се съдържа в самата Конституция, чиито разпоредби се прилагат непосредствено. Член 42, ал.2 препраща към законовата уредба само относно организацията и реда за провеждането на референдума. Така Конституционният съд вече е имал възможността да се произнесе по к.д.8/2016г., че Конституционната уредба на референдумите е пестелива – чл.10, чл.42, ал.2, чл.66 Конституцията. За разлика от основните принципи и условията за произвеждане на национален референдум, съдържащи се в самите конституционни текстове, по отношение на организацията и реда за произвеждане на референдуми чл.42 ал.2 съдържа изрично възлагане за законодателно уреждане. Така процедурните правила за инициерирането и провеждането на референдум за предмет на уредба в специалния закон - ЗПУГДВМС. Според конституционния съд това означава, че Решението на Народното събрание за произвеждане на национален референдум ще противоречи и на Конституцията, ако в качеството си на решаващ държавен орган НС наруши обвързващите го процедурни правила на ЗПУГДВМС. Такава позиция е наложена от Конституционния съд последователно и в Решение № 17 от 1997 г. по к. д. № 10 от 1997 г. и Решение № 1 от 2005 г. по к. д. № 5 от 2002 г., Решение № 10 от 2009 г. по к. д. № 12 от 2009 г., Решение № 1 от 2014 г. по к. д. № 22 от 2013 г. Настоящият случай според нас е именно такъв, защото е налице конкретно Решение на Народното събрание, което е взето в нарушение на процедурите по съответния закон.

С подаването на настоящото оспорване държим да посочим следните относими обстоятелства:

Внесеното от Президента на Република България предложение за произвеждане на национален референдум е получено от Председателя на Народното събрание на 12.05.2025г. С еднолично разпореждане, по което Конституционния съд се произнесе, че е противоконституционно, Председателя на Народното събрание е отказал да разпредели предложението на ресорните парламентарни комисии, а наместо това е посочил, че връща обратно предложението, сиреч – прегражда пътя за неговото по-нататъшно разглеждане, обсъждане и гласуване.

След бездействието това предложение да бъде включено в работата на Народното събрание, то бе внесено за разглеждане в Пленарна зала от парламентарната група на Възраждане с нарочно предложение за включването му като задължителна първа точка от дневния ред на пленарната седмица 03.12.-05.12.

Към предложението обаче, поради липсата на разглеждането му от ресорната водеща комисия (дали комисията за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление или пък комисията по конституционни и правни въпроси, липсваше доклад с мотивна част и проект на решение. Такъв проект на решение не бе изготвен или предложен и в пленарната зала по време на обсъжданията на предложението.

В пленарна зала внесеното от Президента на Република България не бе и представено на народните представители, поради липсата на представител на вносителя, който да посочи от парламентарната трибуна, какви са мотивите към това предложение.

Така вместо да бъде подложен на гласуване от народените представители проект на решение за произвеждане на Национален референдум с въпрос: „Съгласни ли сте

България да въведе единната европейска валута „евро“ през 2026 г.?“, който проект на решение, подкрепен с мотиви под формата на доклад от водещата комисия, да бъде приет или отхвърлен, бе обявено от Председателя на Народното събрание, че ще бъде обнародвано в Държавен вестник Решение, но бе подложено на гласуване самото внесено предложение от Президента. Това създаде неяснота – дали след приключването на дискусиата, Председателят на Народното събрание предлага проект на Решение, което да бъде гласувано, или предлага за гласуване самото внесено Предложение от Президента. Това противоречи на разпоредбата на чл.84, т.5, която гласи, че Народното събрание „приема решение за произвеждане на национален референдум“. Тълкуването на тази норма показва, че Народното събрание трябва да гласува проект на решение, а не да подложи на гласуване внесено предложение. В противен случай текстът на тази конституционна разпоредба би бил „одобрява или отхвърля внесени предложения за произвеждане на национален референдум“ или „решава да вземе решение или да не вземе решение за произвеждане на национален референдум“.

Това е нарушение не само на Конституцията, а и на ПОДНС, който е с ранг на закон. А в своята практика Конституционният съд многократно е посочвал, че точното и еднакво спазване на законите и Конституцията се отнася до всички правни субекти, включително и за Народното събрание при осъществяването на публичната власт – Решение No.1/2014г. по к.д. No.22/2013г.

С това бе нарушена и разпоредбата на чл. 13, ал.7, пр.второ от ЗПУГДВМС за задължително мотивиране на решението в случай, в който то отхвърля предложението.

В своята практика Конституционният съд, включително и в **Решение No.3/08.02.2024г. по к.д. №13/2023г. с докладчик съдия Соня Янкулова** утвърждава разбирането, че принципът на правовата държава задължава всички държавни органи и на първо място Народното събрание, което е ядрото на държавната власт, в дейността си да спазват Конституцията и законите, а по отношение на парламента да спазва включително и собствения си правилник, който според Съда има нормативен ранг на закон (Решение №17/1997 г. по к.д. №10/1997 г., последно в Решение №5/2023 г. по к.д. №5/2023 г.). Съгласно чл. 42, ал. 2 от Конституцията организацията и редът за произвеждане на референдуми се определят със закон, а съгласно чл. 73 от Конституцията Народното събрание приема правилник, въз основа на който осъществява организацията и дейността си, включително и реда, по който приема своите решения като вид акт, изрично посочен в чл. 86, ал. 1 от Конституцията. Относително към Решението от 07.07.2023 г. разпоредба на Закона за пряко участие – чл. 13, ал. 5, предвижда изготвянето на проект за решение на Народното събрание по постъпило в парламента предложение за произвеждане на национален референдум да става от водещата измежду комисиите, на които това предложение е разпределено от председателя на парламента за становище. Действащият към датата на приемане на оспореното решение чл. 84, ал. 1 ПОДНС установява право на народните представители и на парламентарните групи да внасят в Народното събрание проект за решение, но не и на постоянните комисии (идентична е разпоредбата и във всички правилници за организацията и дейността на Народното събрание, приемани от съответните парламенти).

Тази нормативна уредба на реда за приемане от Народното събрание на решението по чл. 84, т. 5 от Конституцията разкрива определено несъответствие. Задължение на Народното събрание е да синхронизира действащите закони и процедурните правила в правилника си, така че да не се поражда неяснота относно реда, по който представителното учреждение приема своите решения. Съществено за конституционносъобразното формиране и изразяване на волята на народното представителство обаче е това да се осъществи чрез един демократичен, публичен процес, основан на процедурни правила, които гарантират достатъчна информираност на народните представители и свобода на изразяване на техните мнения, осигуряват

задълбочен дебат по разглеждания въпрос, ясно и точно разбиране на обсъждания въпрос, независимо формиране и изявяване на волята на народните представители при неговото разрешаване.

С тези свои съществени недостатъци (включително и заради противоконституционно действие на Председателя на Народното събрание и с бездействие за разпределянето на внесеното предложение), нормотворческият процес е ограничил значително и нетърпимо, конституционно гарантирани правомощия на народните представители по чл.84 и чл.86 от Конституцията на Република България, да участват в работата на Народното събрание и в неговите комисии - и противоречат и на принципа на правовата държава, залегнал в чл.4, ал.1 от Конституцията. Конституционният съд е имал възможност да се произнесе в **Решение No.9/2016г. по к.д.8/2026г. и в Решение No.11/2025г. по к.д.8/2025г.**, че *„правомощието на Народното събрание да приема решение за произвеждане на национален референдум е пряко обвързано с останалите му конституционно уредени правомощия.“* Приемането на оспореното решение, при неупражняването на останалите правомощия, вкл. и тези, свързани с дейността на институцията и на народните представители в нея, води до нарушение на Конституцията.

Както е посочено и в **Решение No.11/2025г. по к.д.8/2025г.**, *„Изключителното правомощие на Народното събрание да приеме решение за произвеждане на национален референдум по естеството си предполага и изключителната негова компетентност да преценява всички предвидени в закона изисквания относно допустимостта на произвеждане на такъв референдум, каквито са въпросите, които могат да се разрешават чрез национален референдум (чл. 9, ал. 2 ЗПУГДВМС), когато парламентът е сезиран от оправомощените за това субекти (чл. 10, ал. 1 ЗПУГДВМС). Тази преценка, за разлика от предвидената в чл. 13, ал. 4 ЗПУГДВМС проверка на редовността на подписа за произвеждане на национален референдум, е въпрос не просто на процедура, а на конституционна компетентност.“* В случая не е осъществена тази конституционна компетентност и преценка на всички предвидени в закона изисквания.

Като краен резултат от всичко гореописано, оспореният акт на Народното събрание – едно недопустимо и противоречащо на Конституцията Решение е възпрепятствал упражняването на конституционно гарантираното правомощие на Президента на Република България, като оправомощен субект по чл.10, ал.2 ЗПУГДВМС да инициира произвеждането на Национален референдум, както и е възпрепятствало произнасянето от страна на суверена, което негово правомощие отново е гарантирано от Конституцията.

Конституцията на Република България предвижда, че цялата държавна власт произтича от народа и се осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в нея. Народното събрание по силата на действащата Конституция на основание чл. 84, т.5 може да вземе решение за произвеждане на национален референдум по въпроси от своята компетентност, ако той не противоречи на закона и не попада в ограниченията по чл. 9, ал.2 от ЗПУГДВМС.

По отношение съществуващото на предложението от Президента на Република България, въпросът на референдума *„Съгласни ли сте България да въведе единната европейска валута „евро“ през 2026 г.?“*, предложен от Президента на Република България, е изготвен изцяло в съответствие на закона и на Конституцията на Република България, като е съобразен и с Договора за създаване на Европейския съюз (Маастрихтски договор), приет на 07.02.1992 г. и влязъл в сила на 01.11.1993 г. Факт е, че съгласно Маастрихтския договор държавите-членки с дерогация са задължени да приемат еврото като своя официална парична единица, но никъде в него не се посочва

изрично конкретна дата, до която да стане това. Всяка държава-членка следва сама да определи времето, когато ще се присъедини към еврозоната, след като изпълни заложените в чл. 140, т.1 задължителни критерии и със съгласието на членовете на другите държави-членки, приели еврото за своя официална парична единица.

Критериите, посочени в цитираната разпоредба са следните:

„Поне веднъж на всеки две години, или по искане на държава-членка с дерогация, Комисията и Европейската централна банка докладват на Съвета относно напредъка, постигнат от държавите-членки с дерогация в изпълнението на техните задължения, във връзка с постигането на икономическия и паричен съюз. Тези доклади включват преглед на съвместимостта между националните законодателства на всяка от тези държави-членки, включително устройствените закони на техните национални централни банки, и членове 130 и 131 и Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ. Тези доклади изследват и постигането във висока степен на устойчива конвергенция според изпълнението на следните критерии от страна на всяка държава-членка:

— *постигане във висока степен на ценова стабилност; това става ясно, когато размерът на инфлацията се приближава в най-голяма степен до онзи в трите държавите-членки с най-добри показатели по отношение на ценовата стабилност;*

— *устойчивост на държавната финансова позиция; това е видно от постигането на държавна бюджетна позиция без прекомерен дефицит, по смисъла на член 126, параграф 6;*

— *спазване в нормални граници на отклонение, в съответствие с предвиденото от валутния механизъм на Европейската парична система, в продължение на най-малко две години, без да е осъществено девалвиране спрямо еврото;*

— *трайността на конвергенцията, постигната от държавата-членка с дерогация и от нейното участие във валутния механизъм, което намира отражение в размера на лихвените проценти в дългосрочен аспект.“*

Никъде не се посочва конкретна дата, а и е невъзможно да бъде посочена такава с оглед различния за всяка държава-членка финансов статут и ниво на икономическо развитие. Срокът за присъединяването на република България като държава-членка с дерогация е определяем, но не е определен и приемането на еврото зависи изцяло от покриването на цитираните критерии. Тоест не е налице директно, автоматично приемане на България в еврозоната и то само и единствено въз основа на едно политическо решение, просто защото страната ни, въпреки публикуваният т.нар. Конвергентен доклад, все още не е готова за това. Поради липсата на конкретна дата в международните договори, ратифицирани от България като страна по тях, няма и противоречие с техни клаузи, чрез така поставения въпрос и евентуалния положителен отговор на него по реда на прякото допитване до народа чрез национален референдум.

В член 140, параграф 3 от същия Договор за функциониране на Европейския съюз изисква последващо единодушно решение взето между Съветът на Европа, държавите-членки, чиято парична единица е еврото и заинтересована държава-членка. Текстът гласи следното:

*„Ако се реши, съгласно процедурата, предвидена в параграф 2, да се прекрати дерогация, Съветът с единодушие на държавите-членки, чиято парична единица е еврото **и заинтересованата държава-членка**, по предложение на Комисията и след консултация с Европейската централна банка, неотменимо фиксира курса, при който еврото заменя валутата на съответната държава-членка, и взема останалите мерки, необходими за въвеждане на еврото като единна валута в съответната държава-членка.“*

По тази стъпка България е страна и предвид изискването за единодушие, респективно съгласие от заинтересованата страна, то датата може да бъде определена единствено след постигане на единодушно съгласие по този параграф. Това означава, че

е необходимо и последващо, ясно, конкретно и изрично съгласие и на България като заинтересована държава-членка, за да бъде прието еврото като парична единица.

Ето защо считаме, че въпросът, предложен от Президента на Република България, не излиза извън границите, заложили в чл.9, ал.2, 3 и 4 от ЗПУГДВМС. Така този въпрос е съобразен изцяло с Конституцията на Република България и с действащото законодателство, както и с клаузите, посочени в Договора за създаване на Европейския съюз, по който България е страна. Така поставен, въпросът е изцяло от компетенциите на Народното събрание, защото именно то приема законодателната рамка, необходима за действието на една парична единица или замяната и с друга (в случая, ако България стане член на Еврозоната и приеме еврото за своя единствена парична единица, то това ще стане чрез приемането на необходимите законодателни промени именно от Народното събрание). Освен това желанието чрез провеждане на този национален референдум за уточняване на елемент от международен договор не противоречи на съществуването на договора. Не противоречи и по никакъв начин на търсената международна правна логика за стабилност и предвидимост на международните спогодби, изразена в чл. 5 ал. 4 от Конституцията на Република България.

Народното събрание би следвало да изразява и представлява най-непосредствено интересите на целия народ. Затова то трябва да даде своята санкция, че субектът за инициативата за произвеждане на национален референдум е изпълнил произтичащите от Конституцията и ЗПУГДВМС изисквания. Необходимостта това решение на НС да е съобразено с конституционните и законовите изисквания произтича и от **принципа на правовата държава**, прогласен в Преамбюла и установен в член 4, алинея 1 на Конституцията – като правова държава означава упражняване на държавната власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално и съответстват, както и проявлението му в законност, предвидимост и правна сигурност.

Конституционният съд в своята практика акцентира върху обстоятелството, че съгласно конституционната разпоредба на чл.4, ал.1 Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната. КС има трайно установена практика относно същността на правовата държава като приема, че правовата държава в материален смисъл е държава на справедливостта, а във формален смисъл тя е държава на правната сигурност, където съдържанието на правния ред е ясно и недвусмислено определено. Законосъобразността на държавното управление е конституционно изискване, което го прави предвидимо, а това е предпоставка за правната сигурност. Правната сигурност, предвидимост и стабилност са характеристики на **правовата държава**, която изисква трайно и последователно законодателно регулиране на обществените отношения. В този смисъл е Решение № 1/2005 г. по к. д. № 8/2004 г.; Решение № 7/ 2005 г. по к. д. № 1/2005 г. и др. Израз на законността в правовата държава е спазването на Конституцията, която е върховен закон и останалите закони не могат да ѝ противоречат. Държавата е правова, когато се управлява според Конституцията и законите, а те от своя страна трябва да са ясни, точни и непротиворечиви на Конституцията (Решение № 5/2002 г. по к.д. № 5/2002 г.; Решение № 8/2012 г. по к.д. № 16/2011 г.).

Съблюдаването на **този принцип** изисква Народното събрание да спазва законите, които приема. Както се е произнесъл и Конституционният съд в решение No.9/2016г. по к.д.No.8/2016г. и в Решение No.8/2022г. по к.д.No.4/2022г., преценката за съответствие на акт на Народното събрание с принципа на правовата държава не може да бъде ограничена единствено и само до съобразяването му с Конституцията, като се пренебрегне съответствието му с общата законова рамка. Решенията на парламента трябва да бъдат съобразени и с приетите от него закони, защото **правова държава** означава упражняване на държавната власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално и съответстват.

По този начин, нарушавайки закона – чл.13 ЗПУГДВМС, приемайки това Решение, Народното събрание е нарушило чл.4, ал.1 и чл.84, ал.5 от Конституцията. Приемането на подобно решение нарушава принципите за правна сигурност и правовата предвидимост, разглеждани като иманентно присъщи на правовата държава. Такова решение не може да излиза извън възможностите, посочени в Конституцията, както и да бъде продукт на процедура, която е проведена самоцелно, произволно, внезапно и немотивирано, в нарушение на изрични и императивни законови правни норми.

Считаме, че е налице и противоречие на оспореното Решение и с член 5, алинея 1 от Конституцията, който гласи: “Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат”. Основният закон определя, че Конституцията е върховен закон, от което следва, че тя стои най-високо в йерархията на източниците на право. Органите на законодателната и изпълнителната власт са обвързани с Конституцията, тяхната дейност трябва да бъде конституционно съобразна. Чл.84, ал.5 гласи, че Народното събрание взема решение за произвеждане на национален референдум. Тълкуването на тази норма води до извода, че Народното събрание може да вземе и решение за непроизвеждане на национален референдум. Но то следва да бъде взето на основание изготвен и подложен на обсъждане проект, какъвто не е бил обсъждан в проведеното обсъждане.

Конституцията на Република България отразява тази тенденция в съвременните конституционни демокрации и изрично предвижда, че народът осъществява пряко и представително произтичащата от него държавна власт (**чл. 1, ал. 2 от Конституцията**). По този начин конституционният законодател установява като равнопоставени основните способы, чрез които суверенът властва.

Принципът на народен суверенитет е един от основополагащите за самата Конституция принципи и следователно всички нейни разпоредби са формулирани в духа и разума и на този принцип. Непосредствен негов израз са както установените форми на упражняване на държавната власт от суверена, така и забраната за присвояването на упражняването на народния суверенитет било от част от народа, политическа партия или друга организация, държавна институция или отделна личност (чл. 1, ал. 3 от Конституцията). Основните форми на пряко участие на суверена в осъществяването на държавната власт са също така предвидени в Основния закон – чл. 10, 42, чл. 84, т. 5 и чл. 136 от Конституцията. Регламентацията е принципна и подробната уредба на реда и организацията на изборите и референдумите е възложена на парламента.

Непосредствено свързан с упражняването на учредителната власт като израз на **принципа на народния суверенитет** е националният референдум. Решението за неговото произвеждане се взема само и единствено от Народното събрание съгласно чл. 84, т. 5 от Конституцията. Правомощието на Народното събрание по чл. 84, т. 5, разпоредбите на чл. 10, чл. 42, ал. 2, както и разпоредбите в глава девета от Конституцията формират единен комплекс от норми, които пораждаат правни последици във взаимовръзка една с друга. От тяхното действие следва, че Народното събрание може да взема решение за произвеждане на национален референдум единствено по въпроси от своята компетентност, включително и за промяна на Конституцията. Само тогава това би било в съответствие с Конституцията, за което Народното събрание трябва да следи.

Наличието на изрично конституционно възлагане за законодателно уреждане на реда и организацията на избори и референдуми по чл. 42, ал. 2 от Конституцията налага извода, че **Решението за произвеждане на национален референдум освен на закона ще противоречи и на Конституцията, ако в качеството си на решаващ държавен орган Народното събрание наруши обвързващите го процедурни правила на ЗПУГДВМС.**

Конкретният случай е точно такъв, защото Народното събрание наруши много от процедурните правила на ЗПУГДВМС.

На следващо място и при липса на доклад и каквито и да било мотиви както от страна на водещата комисия, така и при липса на мотиви от страна на Народното събрание за така взетото чрез гласуване Решение, то последващият контрол е невъзможен, а постановения без мотиви акт е противоконституционен.

В настоящият случай водещата комисия не е внесла за разглеждане в пленарно заседание, проведено на 03.12.2025г проект за решение, с което приема или **отхвърля предложението на Президента на Република България, за което бе обявено, че ще бъде обнародвано в Държавен вестник**. Липсва мотивиран проект за решение и видно от стенограмата на проведеното обсъждане, такъв не е бил дискутиран. И мотиви не са били разисквани, или посочвани в гласуваното и понастоящем атакувано Решение „за невземане на решение“, което е нарушение на чл.13, ал.8 ЗПУГДВМС, в който е записано „мотивирано отхвърля предложението“. Причината за липсата на мотиви в Решението на Народното събрание е, че предложението за произвеждане на национален Референдум е законосъобразно и не са налице негови пороци, които биха могли да послужат като мотиви за неговото отхвърляне, което е сторено единствено по политически причини с оглед недопускане на произнасяне от страна на българските граждани по този важен въпрос.

Така остава абсолютно неясна волята на народните представители, които са приели това Решение по така предложеният от Президента въпрос. Отделно от това липсата на мотиви към Решението противоречи на фундаменталната конституционна логика за провеждането на национален референдум.

С това бе избегнато едно позитивно гласуване директно на предложението на вносителя, тъй като съгласно разпоредбите на Конституцията Народното събрание няма как да гласува директно предложението, защото в случая Президентът не разполага с т.нар. „законодателна инициатива“ по чл.87, ал.1 от Конституцията. Именно затова в ЗПУГДВМС е уредена изрична процедура, при която Президентът на Република България внася мотивирано предложение в деловодството на Народното събрание. Това мотивирано предложение бива разпределяно на водеща комисия, като именно тя излиза с формалния проект на решение, който да бъде гласуван от Народното събрание. Именно затова, проведеното гласуване е незаконосъобразно и няма как да бъде действително и да породи правни последици. Както е посочил и Конституционният съд в **Решение No.12/2002г. по к.д.No.16/2002г.**, свободата на действие на народните представители е ограничена в рамките на Конституцията и законите в страната, а в случая тези рамки са прекратени.

Държавата е тази, която като гарант на прокламираните в Конституцията граждански права е длъжна да осигури условия за свободно и безпрепятствено във всяко отношение упражняване на правото да гласува на Референдум на всеки български гражданин. Това следва от издигането в Преамбюла на Конституцията (абз. трети) във върховен принцип на правата на личността, нейното достойнство и сигурност. Това е и проявление на **принципа на непосредственото упражняване на властта от народа**, имплементиран в чл.2, ал.2 от Конституцията. Но в нарушение на този принцип оспореното от нас Решение на Народното събрание нарушава субективното право на избор, дадено на гражданите и защитено съгл.чл.10 и чл.42 от Конституцията. Нещо повече, конституционната разпоредба на чл. 38, гарантира на всяко лице свободата на мисълта и убежденията като въвежда забрана за преследване и ограничаване на правата поради убежденията му били те философски, религиозни или политически. В настоящия случай това Решение прегражда упражняването на правото на избор на българските граждани. По този начин се принизява не само предназначението на изборителното право (каквото е правото да се гласува на Референдум) но и смисълът на свободата, която се гарантира от Конституцията (Преамбюла, абз. втори) като висша ценност.

С така публикуваното Решение е нарушена Конституцията и е препятствана възможността, дадена от Основния закон и от ЗПУГДВМС за пряко допитване на българските граждани.

Затова въз основа на всичко гореизложено,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ/ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл.150, ал.1, пр.1, вр. чл. 149, ал.1, т.2 сезираме Конституционния съд, като оспорваме и Ви молим на основание чл.12 ал.1 т.2 от Закона за Конституционния съд да се произнесете с Решение, с което да обявите за противоконституционно Решението на Народното събрание за невземане на решение за произвеждане на национален референдум по предложението, внесено от президента на Република България на 12 май 2025 г. с въпрос: „**Съгласни ли сте България да въведе единната европейска валута „евро“ през 2026 г.?**“, прието на 3.12.2025г., и обнародвано в Държавен вестник /ДВ/ в брой 104/2025г. в цялост, като противоречащо на Конституцията на Република България и съответно и на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, а също и на Правилника за организация и дейността на Народното събрание, както и на международни договори по които Република България е страна, **както и да се произнесете по така поставеният въпрос** „„Съгласни ли сте България да въведе единната европейска валута „евро“ през 2026 г.?”“ дали съответства на Конституцията на Република България и на ограниченията по чл.9, ал.2, ал.3 и ал.4 ЗПУГДВМС, както и на Договора за функциониране на ЕС и чл.140 от него, посочен в искането.

Молим да определите като заинтересовани институции по делото: Народното събрание и Министерския съвет.

ПРИЛОЖЕНИЯ ПО ЧЛ.17 ЗКС:

- Решение на Народното събрание от 03.12.2025г., обнародвано в ДВ брой 104/2025г..

- Стенограма от разискванията по проекта за решение, представен в пленарна зала;

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Говоров Кочаринков
Снежана РМСС Анчев
Петър Николаев Петров
Иван Кичков Сребров
Иван Димитров Димитров
Димитър Василев Рахчев
Мирюм Христов Тодоров
Стоян Николов Таслаков
Коста Георгиев Стоянов

Илия Василев Илия

Ангел Нешков Георгиев

Даниел Станиславов Троянски
Георги Кирковски Георгиев

Димчо Димитров Димчев

Илиан Ангелов Димитров

Кръстьянтин Вениславов Титов

Димчо Георгиев Димчев

Иванки Дарковски Дарковски

Иванки Славков Иванков

Борис Димитров Анастасов

Александър Господинов Кайков

Димитър Вехианов Гурев

Кръсто Стоянов Врзев

Филиппа Радева Кръстичева

Ивайло Василев Иванов

Маргарита Иванова Мухоморова

Славко Ангелов Криванов

Емил Янков Янков

Ивайло Георгиев Чорбаджиев

Димитър Петров Петров

Георги Христов Иванов

Климент Манаков Манаков

Веселин Миланов Велков

Кирил Антоанов Веселински
Христо Цветанов Рацински

Венцислав Иванов Бетков

Николай Георгиев Раздър

Кремър Цветков Митков

Блажен Ангелов Тесков

Иван Огненьов Иванов

Кремър Димитров Дочев

Александър Венциславов Тодоров

Радостин Петев Василев

Иванчо Мозинков Михайлов

Павел Стефанов Перел

Томчо Велков Матеев

Стилпана Иванова Бобица

Костарин Илиев Карамисис

Иванчо Костадинов Пазарев

Мария Димова Илиева

Лариса Борисова Савова